

vexilologie

74

ZPRAVODAJ VEXILOLOGICKÉHO KLUBU PŘI OKD PRAHA 3
obsahující odborná pojednání a informace o vlajkách

Ing. Jaroslav Martykán

VLAJKY ČESKOSLOVENSKÝCH TĚLOVÝCHOVNÝCH JEDNOT (zvláštní část)

III. MORAVA

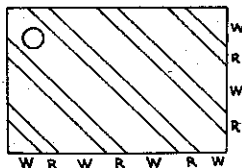
SEVEROMORAVSKÝ KRAJ

Z obeznaných 89 TJ neodpovědělo 11 (tj. 12 %), vlajku používá 15 TJ (19 % z těch, které odpověděly). Gestor RNDr. V. Baar.

TJ BANÍK OSTRAVA OKD Zsl. r. 1891 jako Sokol Ostrava I, současný název platí od r. 1967, klubové barvy jsou modrá a bílá. Od r. 1922 používal tehdejší SK Slezská Ostrava barvy klubu na vlajce, která přetrvala do dnešních dní. Jejím autorem je Joža Dvořák, avšak smysl barev dnes již není znám. Vzhledem k tomu, že však po svém povýšení na město 17. 9. 1920 užívala Slezská Ostrava znaku jedné z obcí, jejichž sloučením vznikla, tedy Zámostí, nelze vyloučit, že jde o použití městských barev. Její znak totiž odpovídal erbu hrabat Wilczků - stříbrný kamzík na modrém poli. Nasvědčuje tomu i umístění bílého pruhu nahoře. Poměr šířky k délce listu vlajky není předepsán.

Inf. s. Doležilek, kronikář TJ

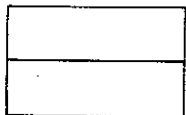
TJ CEMENTÁRNA HRANICE Zsl. r. 1954 jako DSO Tatran Hranice, nynější název přijala r. 1958, klubové barvy červená a bílá. V letech 1954 - 1958 se vztyčovala zelená vlajka s emblémem DSO Tatran. Po desetileté přestávce vznikla v r. 1969 při po-

stupu oddílu házené do I. ligy potřeba přijmout vlastní symboly. Bývalý předseda TJ Václav Červinka použil tradičních

barev z r. 1962, kdy byly opatřeny červenobílé dresy pro hranické házenkáře. Vlajka se vyvěšuje neoficiálně, především na stadionu házené a jejími fanoušky, i když je symbolem celé TJ. Emblém tvoří dvě nesoustředná kruhová pole - na vnějším černém je žlutý nápis a na vnitřním bílém ozubené kolo v podobě písmene G, červená písmena TJ a dva spojené červené komíny připomínající písmeno H (jako Hranice). Kresba emblému je žlutá.

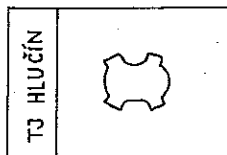
Inf. V. Hořín

TJ DOL PREZIDENT GOTTWALD HAVÍŘOV - HORNÍ SUCHÁ

Zal. r. 1931, spojením ČSK Horní Suchá a PKS Lechia Sucha Górna v r. 1952 pod patronátem Dolu Prezident Gottwald vznikla společná jednota českých i polských obyvatel města. Členové výboru v r. 1952 navrhli také vlajku, vztyčovanou při fotbalových utkáních a akcích TJ. Rozměry nemá upraveny, barvy odpovídají klubovým.

Inf. B. Rychlík

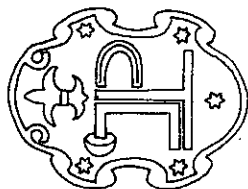

Y/W

Y

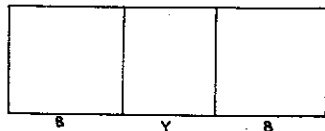
TJ HLUČÍN Zal. r. 1923, klubové barvy zelená, žlutá a bílá. Od založení jednoty se při utkáních kopané a k výzdobě sportovišť používá vlajka v městských barvách, která rovněž nese městský znak. O jejím přijetí rozhodla výroční schůze klubu. Uvádíme její rekonstrukci podle upomínkové vlaječky, podrobnosti nám TJ nesdělila.

Inf. E. Antonín

TJ JISKRA RÝMAŘOV Zal. r. 1946 jako SK Rýmařov, současný název se užívá od r. 1953, klubové barvy modrá a žlutá. Členská schůze v r. 1957 schválila přijetí vlajky v barvách bývalého patronátního podniku Brokát Rýmařov, které se staly tradičními barvami jednoty. Vlajka se šije v netypickém poměru stran (1:3) a při velikosti 105 x 305 cm je šířka pruhů v poměru 105:95:105. Vztyčuje se při významných sportovních utkáních.

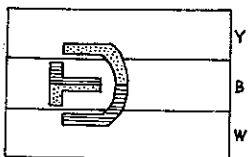
Inf. F. Pohanka

B

Y

B

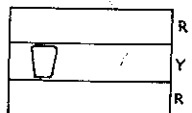
Y

B

W

TJ KRNOV Zal. r. 1919 jako Sokol Krnov, kolem r. 1960 se začal užívat dnešní název, klubové barvy bílá, modrá a žlutá. Zhruba ve stejné době, kdy byl přijat současný název TJ, vznikla i její vlajka. Její barvy jsou převzaty z krnovského znaku, vyvěšuje se při významných sportovních akcích a v průvodech.

Inf. sekretariát TJ

R

Y

R

TJ OSTROJ OPAVA Zal. r. 1949 jako Sokol Ostroj Opava, od r. 1958 platí dnešní označení, klubové barvy červená a žlutá. Barvy vlajky, jejíž doba vzniku není známa, jsou odvozeny ze symboliky armádního sportovního klubu ÚDA, černobílý emblém

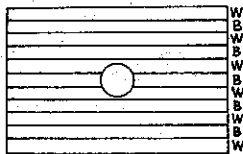
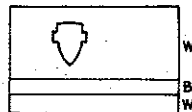
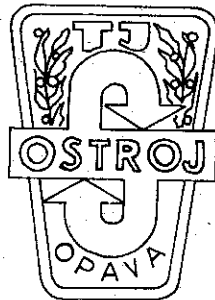
vychází ze značky patronátního podniku OKR Ostroj Opava. Vlajka, jednotná pro všechny oddíly a hojně používaná při obvyklých příležitostech, má poměr stran stanoven na 2:3.

Inf. L. Cebula, předseda TJ, a O. Vodička, tajemník TJ

TJ ROŽNOV POD RADHOŠTĚM Zal. r. 1890 jako Sokol Rožnov, od r. 1957 platí dnešní název, klubové barvy modrá a bílá. Dobu přijetí modrobílé vlajky nelze přesně určit, patrně však vznikla v letech 1948 - 1956 v rožnovské Jiskře. Bílá barva představuje oblohu, modrá byla barvou DSO Jiskra. Emblém TJ, umístěný v žerďové části listu, tvoří bílý štítek s modrou siluetou Radhoště a kapličky a bílý nápis na modrém břevnu. Modrá pata nese bílá písmena TJ. Vlajka se používá při společenských i sportovních akcích a vyrábí se v rozměrech 130 x 200 cm, šířka modrého pruhu odpovídá 1/10 délky.

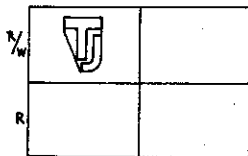
Inf. M. Bil

TJ SIGMA ZTS OLOMOUC Zal. v září 1919 jako SK Hejčín, dnešní název byl přijat v r. 1979, klubové barvy modrá a bílá. Původní klubové barvy (černá a bílá) byly odvozeny z nejnázve dostupného oblečení v dělnickém klubu, protože bílá tílka a černé trenýrky byly běžné v majetku dělníků. K nim byla pro ozdobu přidána černá hvězda, která zůstala symbolem jednoty dosud. Teprve za první získané prostředky se zakoupily černobíle pruhované dresy, které se staly i předlohou pro vlajku SK Hejčín - černě a bíle vodorovně pruhovaný list s černou pěticípou hvězdou uprostřed. V dubnu 1966 se druhým sponzorem TJ vedle Moravských železáren stala i Sigma Olomouc, jejíž barvou je modrá

symbolizující vodu, protože závod vyrábí vodní čerpadla. Propagační oddělení Sigmy i železáren (od r. 1979 ZTS Olomouc) proto v r. 1980 navrhla vlajku s modrobílými pruhy a emblémem klubu.

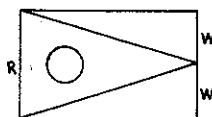
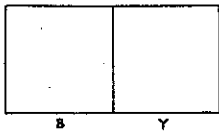
Ten tvoří modrobíle štípené kruhové pole s černou pěticípou hvězdou (připomínka pokrokových tradic jednoty) a bílý opis v modrém mezikruží. Výroční členská schůze TJ návrh akceptovala a vlajka se od té doby vyvěšuje při všech sportovních akcích TJ. Inf. R. Prejza, vedoucí tajemník TJ; Almanach TJ Sigma ZTS Olomouc 1919-1979

TJ SLAVIA HAVÍŘOV Zal. r. 1965, klubové barvy červená a bílá. Ustavující konference schválila barvy i vlajku jednoty, které vyjadřují blízký vztah zakladatelů k pražské jmenovkyni. Červená a bílá jsou zároveň chápány jako všešlovanské barvy. Modifikovaný odznak klubu (červená písmena na bílém štítku) doplňuje vlajku, která se používá výhradně při oficiálních příležitostech a významných

sportovních akcích. Její rozměry nejsou upraveny. Inf. K. Geman, tajemník TJ

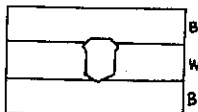
TJ SOKOL HANUŠOVICE - ODDÍL KOPANÉ Zal. r. 1948, klubové barvy modrá a žlutá. Patrně z období 50. let, kdy jednotu nesla název DSO Jiskra, přetrvávají klubové barvy, které se od r. 1970 objevují i na vlajce fotbalového oddílu. Její přijetí schválila členská schůze oddílu s tím, že se vyvěšuje ve sportovním areálu při utkáních v kopané. Její rozměry byly stanoveny na 80 x 160 cm. Inf. PhDr. R. Smutný

TJ TŘINECKÝCH ŽELEZÁREN TŘINEC Zal. r. 1921 jako SK Třinec, současný název se používá od r. 1959, klubové barvy bílá a červená. Od r. 1936, kdy SK Třinec přešel pod Běňskou a hutní společnost a změnil název na SK Železáren Třinec, existuje vlajka v klubových barvách s emblémem BHS. Ten symbolizuje hutnictví, kováctví a hornictví třemi různými kladivky a tvoří jej bílý, žlutě lemovaný kruh s červeným trojúhelníkem a kladivky. Rozměry vlajky nejsou uvedeny. Inf. E. Machaczek

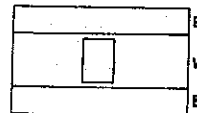
TJ VÍTKOVICE Zal. r. 1895 jako Sokol Vítkovice, od r. 1977 pod dnešním názvem, klubové barvy jsou modrá a bílá. Historický praporek tělocvičné jednoty Sokol z rudého saténu se znakem Československé obce sokolské a nápisem SOKOL VÍTKOVICE je uložen ve vítkovickém muzeu. Současný symbol vítkovických sportovců pochází z předválečného období, patrně od SK Vítkovické železáren (1937-1939), neboť modrá barva je chápána jako barva čisté oceli. Spojení bílé barvy s modrou pak symbolizuje sepětí TJ s mateřským závodem. Vlajka se vyvěšuje při sportovních soutěžích a nosí v čele sportovní části vítkovického prvomájového průvodu, či při průvodech spartakiád. Oddíly používají stejnou vlajku jako jednoty, jenom její znak je doplněn symbolikou každého sportovního odvětví (např. tretra u

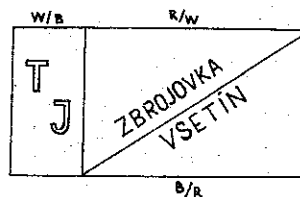
atletiky, míč u fotbalu, zkřížené hokejky u ledního hokeje apod.). Znak TJ tvoří modrobílé štípený štít s bílo-červenou hlavou, nápisy a kresba znaku jsou žluté.
Inf. V. Vacula

TJ VOKD OSTRAVA - PORUBA Zal. r. 1945 jako SK Poruba, dnešní název je z r. 1967, klubové barvy jsou modrá a bílá. Od r. 1968 se po schválení konferencí TJ v únoru vyvěšuje vlajka, kterou navrhlo propagační oddělení koncernového podniku Výstavba ostravsko-karvinských dolů. Nese tradiční barvy, stejně jako modrobílý emblém představující písmena TJ a zároveň i cvičence s míčem. Hlásí se k ní všechny oddíly jednoty.
Inf. sekretariát TJ

TJ ZBROJOVKA VSETÍN Zal. r. 1905 jako SK Vsetín, současné označení se používá od r. 1969, klubové barvy červená, modrá a bílá. V r. 1967 předložili Viktor Rábel a Karel Bernatzik návrh na vlajku, který schválil OV ČSTV a po změně názvu byl uveden v život v r. 1969. Vlajka obsahuje státní barvy v netradičním uspořádání a užívá se při významných událostech jednoty i oddílů (konference, výroční schůze). Při státních svátcích a při sportovních utkáních je na sportovištích vyvěšována společně s vlajkou ČSTV. Má rozměry 110 x 225 cm, šířka modrého pruhu odpovídá 50 cm.
Inf. K. Bernatzik, tajemník TJ

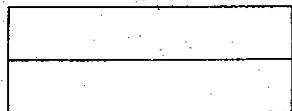
JIHOMORAVSKÝ KRAJ

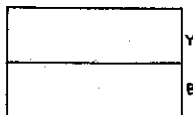
Ze 105 dotázaných TJ neodpovědělo 11 (tj. 10 %), z respondentů vlajku používá 28 TJ, tedy 30 %. Gestor RNDr. F. Pícha, CSc.

TJ BANÍK BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM Zal. r. 1920 jako Sokol Bystrice, dnešní název platí od r. 1956, klubové barvy zelená a černá. S přijetím názvu DSO Baník se staly symbolem jednoty hornické barvy, uspořádané na vlajce do tradičních vodorovných pruhů.
Inf. P. Lešek, jednatel FO TJ

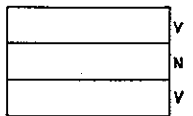

TJ BANÍK RATÍŠKOVICE Zal. r. 1930 pod názvem SK Ratíškovice, současný název je z r. 1952, klubová barva žlutá. Při mimořádných sportovních podnicích se vyvěšuje vlajka v hornických barvách, kterou ojedinele používají i příznivci ratíškovických fotbalistů. Byla přijata patrně r. 1949, kdy se jednota jmenovala Sokol Doly Ratíškovice. Vyrábí se ve velikosti 75 x 200 cm.
Inf. F. Kordula

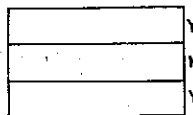

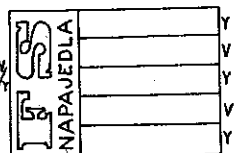
TJ BANÍK TIŠNOV Zal. r. 1870 jako Sokol Tišnov, současný název je z r. 1952, klubové barvy žlutá a modrá. Od r. 1920 se vyvěšuje vlajka v městských barvách, které se staly zároveň symboly tiškovských sportovců. Vlajka, jejíž rozměry nejsou předepsány, se používá příležitostně.
Inf. sekretariát TJ

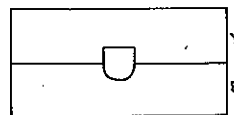
TJ BANÍK ZBYŠOV Zal. r. 1932 jako SK Slavoj Zbyšov, nynější označení je z r. 1952, klubové barvy zelená, černá a žlutá. Členská schůze TJ v r. 1966 přijala vlajku v tradičních hornických barvách, uspořádaných původně do dvou vodorovných pruhů - zeleného nad černým. Od r. 1988 se objevuje varianta se třemi pruhy. Vlajka se vztyčuje při spartakiádách a interních oslavách jednoty; vyrábí se v rozměrech vlajky ČSTV, o poměru stran 2:3.
Inf. ing. V. Fišera

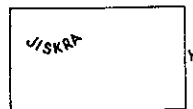
TJ DYNAMO KOMÍN BRNO Zal. r. 1905 jako Sokol Komín, dnešní název zaveden r. 1955, klubové barvy jsou žlutá a černá. Se založením jednoho z předchůdců jednoty SK Komín v r. 1932 vznikla i vlajka se střídejícími se 8 černými a 7 žlutými vodorovnými pruhy, která se používala do r. 1948. V r. 1966 se funkcionáři TJ k tradičním barvám vrátili a na vlajku je upravili do současné podoby. Vlajka se vyvěšuje pravidelně při zápasech na fotbalovém stadionu.
Inf. J. Halíček

TJ FATRA SLAVIA NAPAJEDLA Zal. r. 1892 jako Sokol Napajedla, současný název schválen r. 1958, klubové barvy žlutá a zelená. Neoficiálně se od r. 1945 při běžných příležitostech na stadionu kopané a mimořádně i na ostatních sportovištích vztyčuje vlajka v barvách bývalého SK Napajedla (zal. r. 1912). Současná úprava je z r. 1958, rozměry 80 x 120 cm.
Inf. E. Vacek

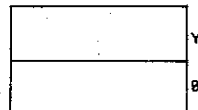

TJ GOTTWALDOV Zal. r. 1958 sloučením tělovýchovných jednot Jiskra, Spartak a Tatra, klubové barvy žlutá a modrá. Po sjednocení tří gottwaldovských jednot, jež používaly vlajky bývalých DSO, byl r. 1958 přijat návrh Bohumíra Fröhliche na vlajku v tradičních barvách s emblémem, který tvoří žlutý štítek s modrým písmenem G, písmena TJ jsou žlutá. Vlajka o rozměrech 80 x 160 cm se vztyčuje při sportovních utkáních v prostorách TJ a nosí se i v prvomájovém průvodu.
Inf. J. Janků

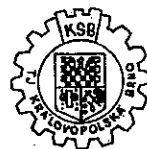
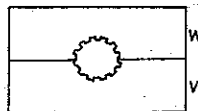

TJ JISKRA OTROKOVICE Zal. r. 1908 jako Sokol Otrokovice, současné označení platí od r. 1953, modrá a žlutá jsou klubové barvy. Před II. světovou válkou se používaly sokolské prapory, s přijetím názvu DSO byla převzata i její symbolika, projevující se v klubových barvách i modifikované podobě vlajky. Nosí se dosud v prvomájovém průvodu a má rozměry 70 x 140 cm.
Inf. J. Oprávil

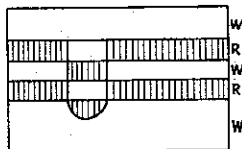
TJ JISKRA STARÉ MĚSTO Zal. r. 1914 jako Sokol Staré Město, dnešní název se používá od r. 1953, klubové barvy žlutá a modrá. Od r. 1953 se neoficiálně vyvěšuje vlajka v barvách, jež byly již r. 1952 v tehdejší závodní sokolské jednotě Chemik zvoleny jako symbol chemického průmyslu. Objevuje se jen při významných sportovních akcích.
Inf. J. Suchánek, tajemník TJ

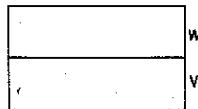
TJ KRÁLOVOPOLESKÁ STROJÍRNA BRNO Zal. r. 1896 jako Sokol Královo Pole, od r. 1969 pod současným názvem, klubové barvy zelená a bílá. Od r. 1932 se na stadioně a v prostorách TJ vyvěšuje při významných příležitostech vlajka TJ, platná sice pro všechny oddíly, avšak používaná především oddílem kopané. Emblem TJ tvoří červený štít s bílo-černě šachovanou orlicí a černými symboly, kterému je opsáno žluté ozubené kolo s černým opisem. Na štítu je umístěna žlutá hradební koruna s černými písmeny KSB; pole uvnitř kola je zelené.
Inf. L. Makovský, metodik TJ, a ing. M. Kafka, vedoucí tajemník TJ

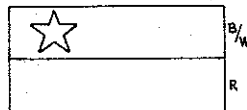
TJ LODNÍ SPOR TY BRNO Zal. r. 1966, klubové barvy červená a bílá. Městské barvy Brna se objevují na esteticky zdařilé vlajce TJ, kterou na návrh m.s. Rudolfa Hammera schválila ustavující členská schůze r. 1966. Po dobu konání vodáckých závodů je vyvěšována na hlavním stožáru v areálu TJ. Oddíl jachtinku má vlastní modrou vlajku, na kterou její autor D. Vaculka umístil žlutou ržící symbolizující světové strany. Vztyčuje se na námořních jachtách při mezinárodních závodech vedle vlajky ČSSR.
Inf. dr. J. Klemesš

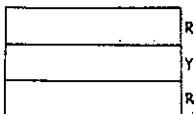

TJ MODETA JIHLAVA Zal. r. 1910 jako SK Jihlava, dnešní název se užívá od r. 1972, klubové barvy jsou bílá a zelená. Při ustavující schůzi Sportovního klubu byly zvolené oddílové barvy upraveny i do formy vlajky, která dosud slouží k výzdobě při slavnostních událostech v životě jednoty a platí pro všechny oddíly.
Inf. J. Veselý, metodik TJ

TJ MORAVSKÁ SLAVIA BRNO Zal. r. 1904, klubové barvy bílá, červená a modrá. Vlajka v moravských zemských barvách byla přijata valnou hromadou r. 1904, přičemž její podoba připomíná symbol starší pražské jmenovkyne. Strany vlajky, která se vztyčuje při významných sportovních událostech, jsou v poměru 1:2.
Inf. L. Rumpík, tajemník TJ

TJ PROSTĚJOV Zal. r. 1913 jako SK Prostějov, současný název byl přijat r. 1969, klubové barvy červená a žlutá. Výbor TJ 8. 6. 1987 schválil vlajku v klubových barvách, odvozených z pravé poloviny městského znaku, a tak nabyl oficiálního charakteru symboly používané dosud vlajkonosi oddílů ledního hokeje. U nich ovšem

nebyl počet pruh omezen na tři.

Inf. B. Pavlík, tajemník TJ

TJ RUDÁ HVĚZDA BRNO Zal. r. 1953, klubové barvy modrá a bílá. Pouze při výjimečných sportovních akcích a masových průvodech se objevuje standardní vlajka DSO v rozměrech 120 x 200 cm. Emblem tvoří červená stínovaná pěticípá hvězda mezi žlutými lipovými ratolestmi s hnědou kresbou. Na dvakrát přeložené bílo-modré stuze čtete nápis v obrácených barvách (standardní podoba vlajky DSO Rudá hvězda byla uvedena ve Vexilologii č. 72, s.1400).

Inf. I. Klika, tajemník TJ

TJ RUDÁ HVĚZDA HOLEŠOV Zal. r. 1973, klubové barvy modrá a bílá. Používá se vlajka DSO, hvězda v emblému je stínovaná tmavším odstínem červené barvy, žluté lipové snítky jsou hnědě lemovány a bílo-modrá stuha nese nápis v obrácených barvách.

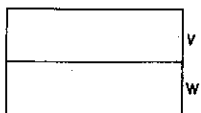
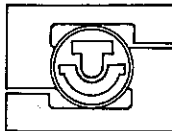
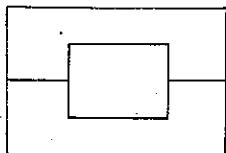
Inf. I. Janečka

TJ RUDÁ HVĚZDA ZNOJMO Zal. r. 1952, klubové barvy modrá a bílá. Od založení je při schůzích a akcích TJ vztyčována standardní vlajka DSO se znakem Rudé hvězdy. Na něm je místo obvyklého názvu města, kde TJ působí, uvedeno "ČSSR".

Inf. tajemník TJ

TJ ŠMERALOVY ZÁVODY BRNO Zal. r. 1963 jako TJ Šmeralovy závody, současný název byl přijat r. 1982, klubové barvy bílá a modrá. Po projednání v oddílech schválil výbor TJ 20. 10. 1987 vlajku, jejíž barvy vyjadřují podle autora Ladislava Mikolajka symboliku míru, který je předpokladem sportovní činnosti. Modrá barva rovněž charakterizuje ocel a tak vyjadřuje příslušnost TJ ke strojírenskému podniku. Ta je symbolizována i použitím černobílé podnikové značky TST k.p. Šmeralovy závody přes modré písmeno S; její černá barva - tzv. kovářská čern - připomíná, že závody jsou výrobcem tvářecích strojů. Vlajka o poměru stran 2:3 a výši písmene S rovné polovině šířky listu se vyvěšuje při sportovních utkáních a jako trvalá dekorace v klubovně.

Inf. L. Mikolajek

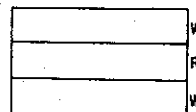
TJ SOKOL BYSTRČ - KNÍNIČKY Zal. v květnu 1932 jako SK Bystřec, po sloučení obcí se od r. 1961 užívá dnešní název, klubové barvy zelená a bílá. Již na ustavující schůzi bylo "usneseno, že klubovní dresy budou barvy zelené s bílým límečkem, k tomu bílé trenýrky a zelenobílé štulpny", a této tradici zůstal klub věren. Při různých slavnostních příležitostech se vztyčuje i vlajka v klubových barvách,

zřízená patrně již ve 30. letech.

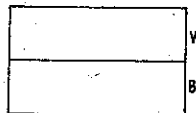
Inf. ing. Z. Andryšek, předseda oddílu kopané; publikace

"50 let kopané v Bystřeci-Kníničkách 1932-1982"

TJ SPARTAK HULÍN Zal. r. 1904 jako Uliční XI Hulín, dnešní název je z r. 1953, klubové barvy bílá a červená. Tradiční barvy byly použity i na vlajce, jejíž poslední úprava je z roku 1980. Vztýčuje se na stadionu kopané, její rozměry nejsou stanoveny.
Inf. sekretariát TJ

TJ SPARTAK JIHLAVA Zal. r. 1948 jako ZSJ PAL Jihlava, od r. 1956 platí současný název, klubové barvy jsou modrá a bílá. Od založení jednoty se při významných akcích spolu s vlajkou ČSTV a při mezinárodních turnajích s vlajkou ČSSR používá vlajka TJ v klubových barvách.
Inf. S. Smejkal, tajemník TJ

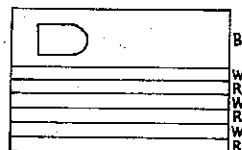
TJ SPARTAK UHERSKÝ BROD Zal. r. 1893 jako Ungarisch-Broder Eisklub, současný název zaveden r. 1956, klubové barvy červená a bílá. Černo-bílé symboly bývalého klubu byly při jeho přejmenování v r. 1911 na Český sportovní klub Uherský Brod nahrazeny českými národními barvami, které zůstaly barvami klubu dosud. Oficiální vlajku TJ nemá, příznivci používají prapory v kombinaci barevných pruhů čv-b-čv nebo čv-b.
Inf. K. Man, tajemník TJ

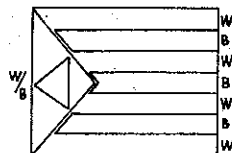
TJ START BRNO Zal. r. 1957, klubové barvy bílá a červená. Barvy města Brna byly r. 1967 členskou schůzí jednoty schváleny i na její vlajku, doplněnou při horním okraji modrým vodorovným pruhem širokým 1/3 šířky listu. V emblému TJ, jehož kresba i všechny nápisy jsou žluté, jsou brněnské barvy v opačném pořadí než na značce města, tj. shora čv-b-čv-b. Vlajka se zhotovuje v poměru stran 2:3 a všechny oddíly jednoty ji používají k běžným účelům.

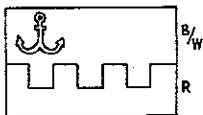

Inf. M. Kratochvíl, tajemník TJ

TJ TATRAN HODONÍN - ODDÍL VESLOVÁNÍ Zal. r. 1907 jako Veslařský klub Hodonín, od r. 1979 platí dnešní název, oddílové barvy bílá a modrá. V r. 1911 přijali hodonínští veslaři vlajku v oddílových barvách, spojených s vodou a vodními sporty. Vyrábí se ve velikosti 140 x 275 cm a používá se k výzdobě sportovišť a klubovny oddílu. Na modrém klínu, sahajícím do třetiny délky listu, nese bílý rovnoramenný trojúhelník s vrcholem na žerďovém okraji.
Inf. Z. Bajgllová a J. Pešák, předseda veslařského oddílu

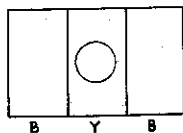

TJ VODNÍ MOTORISMUS KROMĚŘÍŽ - HRADISKO

Zal. r. 1968, klubové barvy nejsou stanoveny. Od 20. 1. 1970, kdy byla schválena na výroční členské schůzi, se vyvěšuje vlajka, na níž autoři František Paulus a L. Hábl vyjádřili charakter jednoty - čtyři stínky městských hra-

deb (symbol města Kroměříže jako sídla TJ) představují její čtyři oddíly - kanoistiku, jachtinku, vodní turistiku a vodního motorismu. Modrá kotva připomíná jejich společný vodácký charakter. Použité barvy odpovídají státním barvám ČSSR a při vztyčování na lodích jednoty v zahraničí upomínají na zemi původu.

Inf. F. Paulus ml.

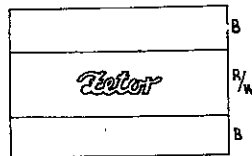

TJ VODNÍ SPORTY KROMĚŘÍŽ Zal. r. 1971, klubové barvy modrá a žlutá. Při založení jednoty přijala členská schůze návrh prof. Karla Nováka na vlajku, spojující barvu vody (TJ původně sdružovala pouze zájemce o kanoistiku a jachtinku) s jednou z městských barev Kroměříže a emblémem TJ. Tím je od r. 1987 modré kruhové pole s bílým mořským koníkem a modro-bílou kresbou městského znaku. Vlajka se užívá k výzdobě prostor jednoty a je stejná pro všechny oddíly, které jí pouze doplňují svým názvem.

Inf. A. Dubovský

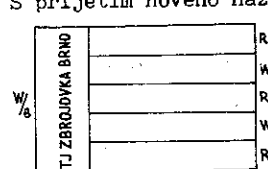
TJ ZETOR BRNO Zal. r. 1892 jako Sokol Židenice, současný název platí od r. 1977, klubové barvy bílá a modrá. V letech 1892-1941 je doložena existence původního sokolského praporu, který se však za okupace ztratil. Nový symbol si obnovená tělovýchovná jednotka zřídila až v r. 1959 při změně názvu na TJ ZKL Brno, kdy na vlajku propagační oddělení dnešního koncernového podniku Agrozet Zetor Brno použilo barev spojených s patronátním podnikem a jeho výrobky.

K poslední úpravě došlo v r. 1977 při změně názvu patrona a červený nápis ZKL byl nahrazen dnešním ZETOR. Vlajka se vyvěšuje na stadionu a ostatních sportovištích TJ, používají ji i fanoušci jednotlivých oddílů a třebaže byla přijata neoficiálně, je uznávána členskou základnou jednoty i jejími příznivci.

Inf. J. Radoberský, archivář TJ, Z. Heřman, předseda TJ, a P. Zerrich, tajemník TJ

TJ ZBRŮJOVKA BRNO Zal. r. 1886 jako Sokol Brno I, dnešní označení bylo schváleno r. 1968, klubové barvy červená, bílá a modrá. S přijetím nového názvu Spartak Závody Jana Švermy Brno v r. 1954

bylo rozhodnuto i o vlajce v tradičních klubových barvách. Ty mají pravděpodobně vztah k zemským barvám Moravy nebo barvám vlajky Brna (populární modrá vlajka s brněnským znakem) a jsou na symbolu TJ uspořádány do oblíbených pruhů. Vlajka se vztyčuje při různých sportovních utkáních a je jednotná pro všechny oddíly. Rozměry

vlajky nejsou upraveny, pruh při žerdi má zaujímat 1/4 šířky listu.

Inf. s. Jaroš, tajemník TJ

NÁŠ VEXILOLOGICKÝ KLUB

Osmnáctá výroční členská schůze našeho klubu se v jednom ohledu stala nepodobnou všem předcházejícím, dostala totiž do vlnu hned tři místa konání. Členové klubu, kteří si přečetli na pozvánce, že se uskuteční v hlavní budově Ústředního kulturního domu železničářů na náměstí Míru v Praze, stanuli v sobotu 28. ledna 1989 před touto budovou rozpačitě; uviděli tam totiž oznámení, že všechny plánované akce se překládají do Radiopaláce na Vinohradské třídě. V jeho klubovně č. 15 také skutečně byla plenární schůze zahájena, pozdní příchozí se však do nevelké místnosti již nevešli a museli zůstat na chodbě. Naštěstí se záhy uvolnil velký sál Radiopaláce, kam se účastníci schůze přemístili a kde byl její program zakončen.

S úderem 13. hodiny zahájil schůzi předseda klubu doc. dr. L. Mucha, CSc. Přivítal všechny přítomné a seznámil je s programem výročního rokování. Poté představil jednotlivé členy výboru a také všichni účastníci schůze sdělili své jméno a místo bydliště. Přitom vyšlo najevo, že nejvzdálenějším přítomným členem klubu je letos Peter Strašiták ze Senkovic a že plenární schůze se účastní 35 vexilologů a tři hosté.

Druhým bodem programu byla tradičně zpráva o činnosti klubu v roce 1988, kterou přednesl jednatel P. Pejcha. Shrnutí v ní především publikační činnost klubu (čísla 69 až 72 zpravodaje, vexilologický dopis, členský adresář) a jeho členů (vystoupení ing. A. Brožka v televizních relacích s vexilologickou tematikou a odevzdání rukopisu knihy Barevný svět vlajek dr. Vl. Baara nakladatelství Horizont). Z dalších akcí vyzdvihl probíhající soupis vlajek a praporů československých tělovýchovných jednot. V přehledu členské základny uvedl, že v loňském roce bylo přijato 5 nových členů, kdežto 12 členství zaniklo pro neplacení příspěvků; náš klub tak měl k 31. prosinci 1988 celkem 149 jednotlivých členů, Vexilologii odebíralo 18 vládních, kulturních a vědeckých institucí a výměnou byl zasilán 5 partnerským zájmovým organizacím a 39 zahraničním spolupracovníkům a společností.

Po výroční zprávě následoval návrh plánu práce klubu na rok 1989 a finanční rozpočet, který připravil P. Pejcha. V plánu práce se počítá s vydáním čísel 73 až 76 klubového zpravodaje, přičemž jedno číslo by mělo být věnováno 70. výročí vzniku naší vlajky. Ke stejné příležitosti by měla být uspořádána výroční členská schůze na začátku roku 1990 spíše kongresového typu (podobně jak před dvěma lety v hotelu Vítkov), jež se nemusí nutně konat v Praze. Mimopražští členové klubu se vybízejí k podání návrhů na místo konání a k pomoci při organizačním zabezpečení. Vytyčeným cílům odpovídá i plán příjmů a výdajů rozpočtu hospodaření.

Po vyslechnutí výroční zprávy a plánu práce se rozpráda diskuse, jejíž osnovou byl především návrh dr. Vl. Baara

utvořit ze severomoravských členů našeho klubu nový Severomoravský vexilologický klub při Domu kultury Petra Bezruče v Havířově. Ten by jako patron zajistil i publikační možnosti, patrně cyklostylovaný zpravodaj sekce, jenž by mohl obsahovat informace o symbolech Slezska, případně Commonwealthu a dalších oblastí, na něž se specializuje zájem vexilologů severní Moravy. Většina diskutujících poukázala na značné problémy, které by vznik klubu přinesl. Je otázka, zda by založení další vexilologické asociace v zemi tak malé jako Československo nebylo jen tříštěním sil. Redaktor Vexilologie ing. A. Brožek poukázal na fakt, že se neustále potýká s nedostatkem kvalitních příspěvků do klubového časopisu, vyzval přítomné, aby více přispívali krátkými zprávami do Vexilologie, a upozornil na skutečnost, že vznik dalšího vexilologického bulletinu, byť jen regionálního, by hlád po příspěvcích ještě zvýšil.

Někteří účastníci schůze se za návrh dr. Vl. Baara postavili v tom smyslu, že by bylo žádoucí více informací v období mezi vydáním dvou čísel Vexilologie, jejíž informace jsou někdy zastaralé. Archivář klubu P. Fojtík znovu rozvinul svůj námět, předložený již na minulé plenární schůzi, vydávat vedle Vexilologie a vexilologických dopisů další řadu tiskovin, která by přinášela aktuální vexilologické informace, třebaš ještě neověřené, v době co nejkratší po jejich zjištění. Pro tento soubor nejčerstvějších údajů v rozsahu 1 až 2 strany navrhl název Vexilokontakt.

V další části diskuse poděkovala M. Vaculíková jménem OKD v Praze 3 ing. J. Martykánovi, který se po M. Puršovi podjal úkolu pokračovat v cyklu přednášek s vexilologickou tematikou na pražských školách, a požádala ho, aby do cyklu zařadil i již získané poznatky o vlajkách a praporech tělovýchovných jednot. O spolupráci žádá i další pražské členy klubu, kteří by byli ochotni se na cyklu přednášek a besed podílet. Zájemci se mohou přihlásit přímo v OKD.

S napětím očekávaný přehled novinek ve státní heraldice a vexilologii, sestavený P. Fojtíkem, ani letos nezklamal a udržel si tradičně vysokou úroveň. Účastníci schůze uviděli barevná vyobrazení a uslyšeli popis a symboliku vlajek a znaků Afghánistánu, Saravaku, Penangu, Pahangu, Guineje, Sv. Heleny, Západní Sahary, Nevisu, Sv. Kryštofa, argentinské provincie La Rioja, Bonairu, Vánočního ostrova a národních vlajek Estonska a Litvy. S novinkami budou postupně seznámeni všichni čtenáři Vexilologie na jejich stránkách.

Dr. Vl. Baarovi bylo souzeno podruhé vnést vzruch a vyvolat bouřlivou diskusi účastníků schůze příspěvkem Vlajka jako obecný vexilologický termín. Jde vlastně o širší vysvětlení stanoviska, které zastává ve své chystané knize Barevný svět vlajek, totiž o stanovení pojmu vlajka jako obecného, nedřázeného všem současným druhům vexilologického materiálu, tj. praporu, korouhvi, standartě atd. Jedná se tedy o historicky následující termín po pojmu vexiloid a analogii terminologie některých cizích jazyků, které používají zastřešující termín pro všechny druhy vexilologických materiálů

současnosti. Podle očekávání se hlavní role v polemice s dr. Vl. Baarem ujal dr. Zb. Svoboda, tvůrce českého vexilologického názvosloví. Poukázal především na to, že odlišnost mezi praporem a vlajkou nespočívá jen v rozdílném poměru šířky k délce nebo součástí listu, ani v technice připojení vlajky či praporu k žerdi, ale v historickém vývoji. Také ing. J. Martykán vlajku jako obecný termín odmítl, neboť základní rozdíl mezi typy je dán už tím, že prapor existuje zpravidla jako jediný, kdežto týchž vlajek může být neomezené množství exemplářů. Další diskutující se přiklonili k názoru dr. Vl. Baara a vyzvali k přenesení polemiky na stránky Vexilologie. Vaše příspěvky na toto téma uvítáme.

Pozornost přítomných upoutal ing. J. Martykán souborným sdělením o výsledcích první fáze soupisu vlajek a praporů československých tělovýchovných jednot a jejich oddílů. Část jeho přednášky, zabývající se historií vzniku těchto symbolů a principy zjišťování existujících vlajek a praporů, již vyšla ve Vexilologii č. 71, další údaje budou uveřejněny ještě nejméně ve čtyřech z příštích čísel vzhledem k rozsahu zpracované tematiky. Ing. J. Martykán informoval také, jak bude soupis pokračovat v letošním roce, a vyzval další členy klubu ke spolupráci na této rozsahem dosud největší akci v historii klubu.

V závěrečné diskusi upozornilo několik přítomných, že v souvislosti s přípravou nové ústavy federace a obou našich republik dojde zřejmě i ke změně nebo utvoření nových státních symbolů. Návrhy by měly být předloženy široké veřejnosti k posouzení, náš klub by však v předstihu měl uspořádat mezi svými členy soutěž o návrhy vlajek ČSR a SSR, popřípadě dalších (ústavních orgánů republikových i federace).

Po několika dalších drobných sděleních přešlo jednání výroční schůze v burzu vexilologických zkušeností, v níž se zájemem si účastníci prohlédli některé zahraniční vexilologické publikace. Ukázkou vlastní sbírky nepředložil letos nikdo, což je škoda zejména pro značný podíl mladších a nových členů klubu, kteří se na schůzi dostavili a kterým by rada zkušenějších vexilologů při zakládání dokumentace byla nepochybně přínosem. Zdá se, že jedna dobrá tradice našich klubových setkání má odzvoněno...

NOVÉ VLAJKY

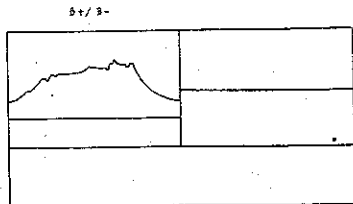
SARAVAK

Informaci o nové vlajce Saravaku (Vexilologie č. 70, s. 1367) doplnujeme následujícími údaji. Vlajka zavlála na státním stadionu neoficiálně již v červnu 1988 po schválení v saravackém národním shromáždění. Deviticípá hvězda vyjadřuje "touhu saravackého lidu zlepšit své životní podmínky" a leží na dvou kosých pruzích, černém a červeném (ne tedy červeném a černém, jak jsme chybně psali ve Vexilologii č. 70). Poměr šířky k délce vlajky je 1 : 2. Vnější průměr hvězdy činí 17/36 a vnitřní průměr 7/36 šířky vlajky. Černý a čer-

vený pruh jsou stejně široké a vlející, resp. žerďový okraj vlajky protínají v jedné třetině. (Flag Bulletin č. 129, s. 199 - 201.) abr

SABAH

V uplynulém roce změnil svoji vlajku také druhý z malajsijských států na ostrově Borneo - Sabah. Vlajka byla přijata 18. září 1988 a svým základním vzorem se opět přibližuje někdejší sabahské vlajce používané v letech 1963 až 1981.

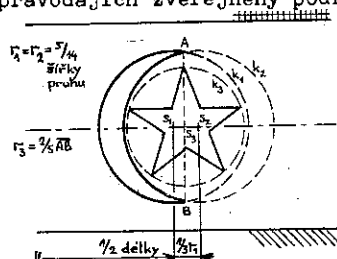

Tvoří ji vodorovné pruhy a kanton se siluetou hory Mount Kinabalu. Proti historické vlajce jsou pruhy pouze tři, modrý, bílý a červený. Kanton je světle modrý a silueta hory Kinabalu je rovněž modrá, ovšem velmi tmavého odstínu (Royal Blue). Použití tří odstínů jedné barvy (modré) na jedné vlajce je ojedinělé. Vlajka má poměr

stran 1 : 2, kanton je široký jako dva vodorovné pruhy a délkou zasahuje do poloviny délky listu. Pět barev, resp. odstínů, použitých na vlajce připomíná pět správních jednotek státu, jehož jednotu symbolizuje silueta Mount Kinabalu. Střední modř symbolizuje mír a klid, bledě modrá jednotu a blahobyt, královská modř sílu a spolupráci, bílá čistotu a spravedlnost, červená odvahu a víru. V souvislosti se změnou vlajky lze předpokládat i úpravy sabahského znaku, který dosud nesl motiv vlajky z let 1982 až 1988. V tom případě lze náležitě očekávat i změnu federálního znaku Malajsie. (Flagmaster č. 060, Vexillinfo č. 104, s. 5.) -pf-

ZÁPADNÍ SAHARA

Teprve v nedávné době byly v zahraničních vexilologických zpravodajích zveřejněny podrobné informace o státní vlajce

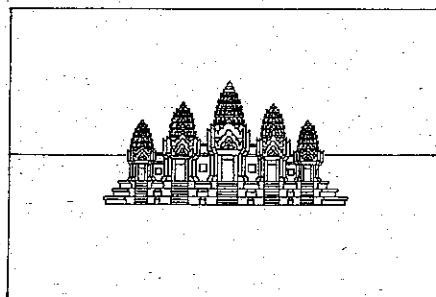
Saharské arabské demokratické republiky. Vlajka má poměr stran 1 : 2 a tvoří ji tři stejně široké vodorovné pruhy, černý nad bílým a zeleným. Od žerďi vybíhá do vlející části červený klín s vrcholem v jedné třetině délky vlajky. Ve střední části vlajkového listu je umístěn červený půlměsíc a pěticípá hvězda téže barvy. Přesná kresba emblému má tyto parametry: Vnější okraj půlměsíce je děn kružnicí o průměru $5/7$ šířky pruhu se středem totožným se středem vlajky. Posuneme-li střed této kružnice po podélné ose vlajky do $2/3$ průměru kružnice směrem k vlejícímu

okraji, získáme střed druhé kružnice, pomocí níž získáme při použití stejného poloměru vnitřní okraj půlměsíce. Jeho cípky jsou dány průsečíky obou kružnic; tyto body by měly ležet zároveň na kolmici k podélné ose vlajky. V průsečíku této pomyslné přímky s osou vlajky leží střed třetí kružnice. Její poloměr odpovídá 2/5 vzdálenosti mezi cípky půlměsíce. Tato kružnice určuje rozměr pěticípé hvězdy orientované jedním cípem vzhůru, cípy půlměsíce a horní cíp hvězdy leží tedy v přímce. (Vexillinfo č. 97, s. 37.) -pf-

KAMBODŽA

V posledních dnech měsíce dubna 1989 se v Phnompenhu sešlo Národní shromáždění k mimořádnému zasedání, na němž byla 30. dubna schválena řada důležitých ústavních změn a dodatků. Oficiální název země je nyní Kambodžský stát. Jeho novou vlajkou je červenomodrý list o poměru stran 2 : 3 se žlutým vyobrazením pěti věží chrámu Angkor Vat uprostřed.

Kresba chrámu je černá. Základna chrámu je dlouhá asi polovinu délky vlajky, jeho výška uprostřed odpovídá přibližně 2/5 šířky vlajky. Vlajka svou koncepcí připomíná poněkud jihovietnamskou vlajku z r. 1969 (červený a modrý pruh se žlutou

hvězdou uprostřed), její symbolika je však zcela odlišná. Červená představuje krev prolitou v boji za svobodu a nezávislost vlasti, modrá znázorňuje přírodní bohatství země, žlutá státní náboženství buddhismus. Chrám Angkor Vat je symbolem slavné minulosti. Od r. 1863 je v různých obměnách stálou součástí národních vlajek. Vlajka se tak vrací k původním kambodžským barvám červené a modré a doplňuje je žlutou z posledních let.

jt

NOVÉ ZNAKY

SARAVAK

V červnu 1988, kdy se slavilo 25. výročí připojení Saravaku k tehdejší Malajské federaci, byl změněn saravacký státní znak. Základem zůstává rozkřídlený a silně stylizovaný dvojzoborožec žlutý (*Dichoceros bicornis*) v přirozených barvách, tedy černo-bílý se žlutým zobákem a nohama. Je to charakteristický pták celé této geografické oblasti. Změněn však je štítek na jeho hrudi tak, že zobrazuje novou vlajku. Je zlatý s kosmým a kosmo děleným pruhem, nahoře černým a dole

červeným, na němž je stříbrná osmicípá hvězda. Pod štítkem je stuha s názvem státu SARAWAK, zoborožec drží ve spárech stuhu s novým heslem BERSATU BERUSAHA BERBAKTI (spojení pro nacionalismus). Vedle noh zoborožce jsou květy žlutého ibišku. Jde o návrat k historickým barvám, jež byly na vlajce a ve znaku Saravaku už od roku 1870 (ve zlatém poli černé a červené štipený kříž) a jsou odvozeny od znaku někdejších rádzů (sultánů) z britského rodu Brooků, kteří v zemi vládli až do roku 1946. V dnešní době se jim však připisuje i nová symbolika. (The Flag Bulletin, 27, 1988, č. 6 [129], s. 200 - 201.) JL

VEXILOKONTAKT

Na 17. i 18. výroční členské schůzi Vexilologického klubu bylo v diskusi několikrát opakováno přání zvýšit aktuálnost informací v našem zpravodaji i na úkor přesnosti a podrobnosti informací, případně zveřejňovat údaje o některých historických a regionálních vlajkách. Zpravodaj Vexilologie si za více jak 16 let své existence vydobyl pověst vysoce odborného a precizního časopisu. Nebylo by vhodné o ni přijít pouhým překládaním textů, které přináší zahraniční vexilologická periodika. Výbor Vexilologického klubu zvážil možnost rozšíření informovanosti členů a rozhodl zahájit zkušební vydávání nepravidelné informační přílohy zpravodaje Vexilologie s názvem Vexilokontakt. Tuto přílohu lze také považovat za písemnou podobu burzy vexilologických zkušeností. Jejím účelem bude přinášet aktuální, byť neupřesněné informace ze státní vexilologie a heraldiky, přičemž podrobnější údaje budou jako dosud otiskovány ve Vexilologii, přinášet výběr základních informací ze zahraničních vexilologických zpravodajů, zaktivizovat vzájemný styk mezi československými vexilology a prohloubit spolupráci mezi výborem a členy klubu. Ve Vexilokontaktu nenajdete ucelené články, ale pouze nejstručnější záznamy o vlajkách. Bude vydáván 2 - 3x ročně v rozsahu 4 stran. 1. číslo tvoří přílohu tohoto čísla Vexilologie. Pokud by distribuce a příprava Vexilokontaktu přerostla stávající možnosti výboru, vyhražuje si výbor klubu po zkušebním období od této formy sdělování informací opět upustit, případně ji omezit.

-pf-

VEXILOGIE - zpravodaj Vexilologického klubu při Obvodním kulturním domě v Praze 3, Kalininova 53, 130 00 Praha 3. Vychází neperiodicky a je určen pro členy klubu. Toto číslo připravil ing. Aleš Brožek za spolupráce ing. Jaroslava Martykána, doc. dr. Ludvíka Muchy, CSc., a dr. Zbyška Svobody. Výtvarně spolupracoval ing. Michael Kroupa, CSc.

Červenec 1989

č. 74

TZ 56